

**Jyväskylän ammattikorkeakoulun
AMK-tutkintoon johtavan koulutuksen
opetussuunnitelman perusteet**

Jyväskylän ammattikorkeakoulun opintoasioiden lautakunta

Hyväksytty 19.8.2026

Jyväskylän ammattikorkeakoulu	Postiosoite/Address	Puhelin/Tel.	Faksi/Fax	Internet	Y-tunnus
JAMK University of Applied Sciences	PL 207	0207438100	(014) 4499694	www.jamk.fi	1006550-2
	FI-40101 Jyväskylä	+358 20 743 8100	+358 14 4499694		
	FINLAND				

Sisällysluettelo

1	AMK opetussuunnitelmatyön lähtökohdat	1
2	Opetussuunnitelmatyön strategiset linjaukset 2026	2
3	Opetussuunnitelman taustakäsitykset ja pedagogiset periaatteet	3
3.1	Taustakäsitykset	3
3.2	Pedagogiset periaatteet	4
	Laadukas pedagogiikka mahdollistaa oppijälähtöiset ja joustavat oppimisprosessit	4
	Rakenteet ja toiminta vahvistavat hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä	4
	Työelämäläheinen ja tutkimusperustainen pedagogiikka varmistaa tulevaisuuden osaamisen	4
4	Osaamisperustaisuus opetussuunnitelmissa	5
4.1	Osaamisperustaisuus	5
4.2	Ammattikorkeakoulututkintojen yhteiset osaamiset	6
4.3	AMK tutkinto-ohjelmien ydinosaaminen	7
4.4	Täydentävä osaaminen	8
5	Opetussuunnitelman modulaarinen rakenne	8
6	AMK tutkinto-ohjelman opinnot	9
6.1	AMK tutkinto-ohjelman rakenne	9
6.2	AMK tutkinto-ohjelmien yhteiset opinnot	10
7	Ohjaus ja arviointi	11
8	Opetussuunnitelman laadinta	11
Lähteet	12	
Liitteet	13	
	Liite 1. Tutkintojen viitekehysten osaamistason kuvaukset tasolla NQF6/EQF6	13
	Liite 2. AMK tutkintojen yhteiset osaamiset (ARENE:n suositus 2022)	14

Liite 3. Sairaanhoitaja (AMK) -koulutusta ohjaavan direktiivin (2005/36/EU) muutokset 2024 annetun generatiivisen direktiivin (2024/782/EU) mukaan 16

Liite 4. Yleissairaanhoidosta vastaavan sairaanhoitajan muodollinen pätevyys 19

1 AMK opetussuunnitelmatyön lähtökohdat

AMK tutkintoon johtavan koulutuksen osaamislähtöiset ja modulaariset opetussuunnitelmat perustuvat ammattikorkeakoululainsäädännön mukaiseen koulutuksen perustehtävään, Bolognan julistukseen, hallitusohjelmaan, korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visioon vuoteen 2040 sekä osaamistarpeiden alueelliseen ja kansalliseen ennakointitietoon. Opetussuunnitelmatyön strategiset linjaukset 2026 ohjaavat opetussuunnitelmatyötä koko prosessin ajan myös toteutusten suunnitteluvaiheessa.

Ammattikorkeakoululain mukaisesti Jamkissa annettava korkeakouluopetus perustuu työelämän ja sen kehittämisen vaatimuksiin sekä tutkimukseen, taiteellisiin ja sivistyksellisiin lähtökohtiin. Tavoitteena on tukea opiskelijan ammatillista kasvua kohti ammatillisia asiantuntijatehtäviä (Ammattikorkeakoululaki 2014, 4 §).

Asetuksen (A1129/2014) mukaan ammattikorkeakoulututkintoon johtavien opintojen tavoitteena on, että tutkinnon suorittaneella on:

1. laaja-alaiset käytännölliset perustiedot ja -taidot sekä teoreettiset perusteet toimia työelämässä oman alansa asiantuntijatehtävissä;
2. valmiudet seurata ja edistää oman ammattialansa kehittymistä;
3. edellytykset oman ammattitaidon kehittämiseen ja elinikäiseen oppimiseen;
4. riittävä viestintä- ja kielitaito oman alansa tehtäviin sekä kansainväliseen toimintaan ja yhteistyöhön. (Asetus ammattikorkeakouluista 1129/2014, 4 §.)

Ratkaiseva yhteisö. Jyväskylän ammattikorkeakoulun strategian 2035 mukainen visio on Uuden sukupolven korkeakoulu. Jamk edustaa sekä korkeakoulun tulevaisuuteen päivitettyä versiota että rakentaa osaamisen alustan ja voimaannuttavan yhteisön uusille suomalaista yhteiskuntaa rakentaville sukupolville. Vision toteuttamiseksi on määritelty tulevaisuuden avaimet, joista merkittävin koulutukseen ja opetukseen liittyvä on uudistuva pedagogiikka. Tässä huomioidaan koulutettavien ja koulutustehtävän moninaistuminen sekä teknologisen murroksen vaikutus pedagogiikkaan.

Jamkin AMK tutkinto-ohjelmien opetussuunnitelmien perusteet koskevat kaikkia Jyväskylän ammattikorkeakoulun AMK tutkinto-ohjelmia. Korkeakoulujen yhteisissä tai kansainvälisissä joint degree -tutkinto-ohjelmissa opetussuunnitelmat perustuvat koulutusyhteistyöstä tehtyihin sopimuksiin.

Koulutuksen suunnittelu pohjautuu OKM-sopimuksen 2025–2028 tavoitteisiin sekä korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio 2040 linjauksiin ([OKM 2026:39](#)). Tavoitteena on, että koulutus tukee entistä paremmin työllisyyttä ja työelämän uudistumista sekä saavutettavuutta. Koulutuksessa on sitouduttu ARENEN (2019) Kestävän kehityksen ja vastuullisuuden ohjelmaan, YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin sekä hyvään tieteelliseen käytäntöön (TENK 2023). Koulutuksen suunnittelussa huomioidaan syvenevän eurooppalaisen korkeakouluysteistyön mahdollisuudet (Strasbourg, 18.1.2022 COM (2022) 16 final; Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen kansainvälisyyden edistämisen visio 2035). Lisäksi koulutuksessa huomioidaan tutkinto-ohjelmien

akkreditointien linjaukset, työelämän ja alueen kehittämistä koskevat linjaukset, tutkintosääntö ja laatu järjestelmä. Koulutus toteutetaan ammattikorkeakoulun opintoasioiden lautakunnan vahvistamien pedagogisten, eettisten ja ohjauksen periaatteiden mukaisesti.

Opetussuunnitelmatyötä tehdään yhdessä sidosryhmien kanssa, kuten esimerkiksi opiskelijoiden, työelämän edustajien ja Jyväskylän yliopiston. Yhteistyö Jyväskylän korkeakoulut -konsernin sisällä mahdollistaa opiskelijalle monipuolisen ristiinopiskelun ja joustavat urapolut, jolloin opiskelija voi hyödyntää sopimuksiin pohjautuvaa yliopiston ristiinopiskelutarjontaa osana henkilökohtaista opiskelusuunnitelmaansa. Laajempi korkeakoulujen välinen yhteistyö avaa monipuolisia mahdollisuuksia ristiinopiskelulle opiskelijoille sekä kansallisten että kansainvälisten korkeakouluverkostojen, kuten esimerkiksi Eurooppa yliopistoallianssi E³UDRES²:in kautta.

2 Opetussuunnitelmatyön strategiset linjaukset 2026

Koulutuksen johtoryhmässä ja ops kehittämissuunnitelmassa on työstetty joulukuussa 2025 ja tammikuussa 2026 opetussuunnitelmatyön strategisia linjauksia. Jamkin johtoryhmä on käsitellyt ne 3.2.2026.

Jamkin opetussuunnitelmatyön kehittämistä ohjaavat seuraavat opetussuunnitelmatyön strategiset linjaukset 2026:

1. Resurssiviisaus

Mitoitamme opintotarjonnan kysyntään, jotta toteutukset ovat tarkoituksenmukaisia ja resurssit ovat tehokkaasti käytössä. Toteutamme yhteisiä opintoja monialaisissa opiskelijaryhmissä, mikä lisää oppimisen monipuolisuutta ja parantaa ryhmäkokojen tasapainoa. Teemme työnjakoon perustuvaa yhteistyötä kotimaisten ja kansainvälisten korkeakoulujen kanssa Jamkin profiilin mukaisesti. Hyödynnämme opintotarjontaa myös jatkuvassa oppimisessä.

2. Opiskelijälähtöisyys

Kannustamme opiskelijoita ottamaan aktiivisen roolin omasta oppimisestaan. Tuemme opiskelijoiden motivaatiota, itsearviointikykyä ja hyvinvointia. Mahdollistamme joustavat opintopolut sekä aiemmin hankitun osaamisen hyödyntämisen (hyväksiluvut ja AHOT) opiskelijan HOPSin mukaisesti. Mahdollistamme laadukkaan ja saavutettavan oppimisen, ohjauksen ja opetuksen. Jamkin hyvä pedagogiikka on saavutettavaa.

3. Kansainvälisyys

Olemme kansainvälinen korkeakoulu. Opetussuunnitelmamme tukevat opiskelijaliikkuvuutta ja huomioimme suunnittelussa eurooppalaiset ja kansalliset opiskelijaliikkuvuuden suositukset ja tavoitteet. Mahdollistamme opiskelijoiden opiskelun ja harjoittelun ulkomailla osana tutkintoaan. Tuotamme ja toteutamme englanninkielisiä opintoja huomioiden myös meille saapuvat vaihto-opiskelijat. Mahdollistamme korkeakoulussamme kotikansainvälistymisen sitä tukevan toiminnan avulla.

4. Työelämlähtöisyys

Rakennamme opetussuunnitelmat ennakoitavien pohjalta, jotta koulutuksemme vastaa tulevaisuuden työelämän osaamistarpeisiin. Koulutamme asiantuntijoita, joilla on taito kohdata tulevaisuuden työelämän haasteita innovaatioilla ja kilpailukykyisellä

osaamisella. Vahvistamme koulutuksen ja työelämän kumppanuutta projekteilla, harjoiteluilla ja oppinnäytetöillä.

5. Digitaalisuus

Digitaalisten ratkaisujen hyödyntäminen on merkittävä osa tulevaisuuden työelämäosaamisesta. Suunnittelemme opetusta siten, että valituilla laadukkailla menetelmillä vahvistetaan opiskelijoiden aktiivista roolia oppimisessa ja kehitetään heidän yhteistyö- ja vuorovaikutustaitojaan. Opetuksessa ja oppimisessa tuemme opiskelijoita kehittämään osaamistaan käyttämällä digitaalisia ratkaisuja pedagogisesti perustellulla tavalla vastuullisesti. Digitaaliset välineet mahdollistavat jatkuvan palautteen ja siten tukevat oppimisprosessin näkyväksi tekemistä kaikille asianosaisille.

6. Tutkimusperustaisuus

Opetuksemme ja oppiminen perustuvat ajankohtaiseen tutkimustietoon, tieteelliseen ajatteluun ja tiedon kriittiseen tarkasteluun. Mahdollistamme opiskelijoille osallistumisen TKI-toimintaan, joissa he voivat kehittää tutkimusvalmiuksiaan osana opintojaan. Toteutamme opetusta uusimpien tutkimustulosten mukaisesti.

3 Opetussuunnitelman taustakäsitykset ja pedagogiset periaatteet

3.1 Taustakäsitykset

Jyväskylän ammattikorkeakoulun opetussuunnitelmat perustuvat humanistiseen ihmiskäsitykseen, pragmaattiseen ja dynaamiseen käsitykseen tiedosta sekä käsitykseen ihmisen ja hänen ympäristönsä välisestä vuorovaikutuksesta.

Humanistisessa ihmiskäsityksessä opiskelija nähdään luovana ja aktiivisena toimijana, joka pyrkii toteuttamaan ja kehittämään itseään. Oppiminen tapahtuu opiskelijan oman toiminnan tuloksena, jossa hän toimii aktiivisesti kykyjään ja taipumuksiaan toteuttaen. Tämä lähestymistapa korostaa opiskelijan merkitystä ainutlaatuisena ja arvokkaana, ja se näkyy opiskelijälähtöisinä opetus- ja ohjausmenetelminä, jotka vahvistavat oppijoiden toimijuutta ja itseohjautuvuutta. Opiskelijat rakentavat henkilökohtaisia opiskelusuunnitelmiaan (HOPS) ja osallistuvat oman oppimispolkunsa suunnitteluun. Opettajan tehtävänä on rakentaa oppimista ja hyvinvointia edistäviä oppimisympäristöjä sekä hyödyntää oppijoita innostavia ja aktivoivia opetusmenetelmiä.

Pragmaattisen ja dynaamisen tiedonkäsityksen mukaan tieto ja toiminta ovat yhteydessä toisiinsa. Tietoa ei nähdä staattisena, vaan se kehittyy ja muovautuu jatkuvasti kokemusten ja käytännön toiminnan kautta. Tiedonkäsityksessä painotetaan teorian ja käytännön yhteyttä oppimisessa. Opiskelijoita ohjataan hyödyntämään tietoa ja arvioimaan sitä kriittisesti.

Sosiokonstruktivistisen oppimiskäsityksen mukaan tieto on yhteisesti jaettua ja se rakentuu sosiaalisen vuorovaikutuksen kautta. Oppiminen perustuu oppijan aikaisempaan tietoon ja kokemuksiin. Oppimisessa painotetaan sosiaalista vuorovaikutusta ja se on sidoksissa ympäröivään kulttuuriin ja yhteiskuntaan, tutkimukseen ja ajankohtaisiin teemoihin. Oppiminen nähdään yhteisöllisenä prosessina, jossa muiden ihmisten ja ympäristön kanssa toimiminen muuttaa

opiskelijoiden tietorakenteita. Opiskelussa hyödynnetään vertaisoppimista ja erilaisia oppimisen ympäristöjä.

3.2 Pedagogiset periaatteet

Jyväskylän ammattikorkeakoulun toimintaa ohjaavat pedagogiset periaatteet ([Pedagogiset periaatteet](#) 2025) tarjoavat kolme yhteisesti tärkeäksi koettua näkökulmaa, joiden viitoittamana toimimme oppivana yhteisönä monialaisissa toimintaympäristöissä. Periaatteissa kuvataan, milaista pedagogiikkaa toteutamme Jamkissa opiskelun, oppimisen ohjaamisen ja kehittämistoiminnan mahdollistamiseksi.

Laadukas pedagogiikka mahdollistaa oppijälähtöiset ja joustavat oppimisprosessit

Pedagogisessa toiminnassamme oppija on aidosti keskiössä, häntä ohjataan ja tuetaan aktiiviseen sekä itseohjautuvaan toimijuuteen. Suunnittelemme ja toteutamme opiskelukykyä edistävää pedagogiikkaa, jossa hyödynnämme liikettä ja liikkumista osana oppimista.

Rakennamme joustavia ja jatkuvaa oppimista tukevia oppimispolkuja tunnistamalla oppijan aiempaa osaamista ja kokemusta. Valitsemme pedagogisia ratkaisuja, jotka tukevat oppimista, vuorovaikutusta ja yhteisöllisyyden rakentumista. Suunnittelemme ja tuemme oppijoiden oppimisprosesseja panostaen ohjaavaan palautteeseen ja jatkuvaan arviointiin.

Rakenteet ja toiminta vahvistavat hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä

Pedagogisen toimintamme keskiössä on kunnioittava kohtaaminen ja välittävä yhdessä tekeminen. Luomme osallisuutta ja hyvinvointia tukevia rakenteita, jotka huomioivat monimuotoisuuden sekä mahdollistavat yhdenvertaisuuden ja saavutettavuuden.

Mahdollistamme sujuvan oppimisen moninaisissa ympäristöissä hyödyntäen digitaalisia ratkaisuja. Otamme pedagogisessa toiminnassamme huomioon kestävän tulevaisuuden rakentamisen.

Työelämäläheinen ja tutkimusperustainen pedagogiikka varmistaa tulevaisuuden osaamisen

Ammattikorkeakouluna keskitymme osaavan työvoiman ja alueelliseen työelämän kehittämiseen. Pedagogiikkamme perustuu tutkittuun tietoon, ennakoi tulevaisuuden osaamistarpeita ja painottaa vahvaa työelämäläheisyyttä. Toimimme aktiivisessa vuorovaikutuksessa työelämäkumppaneiden kanssa ja hyödynnämme moninaisia kansallisia ja kansainvälisiä verkostojamme.

4 Osaamisperustaisuus opetussuunnitelmissa

4.1 Osaamisperustaisuus

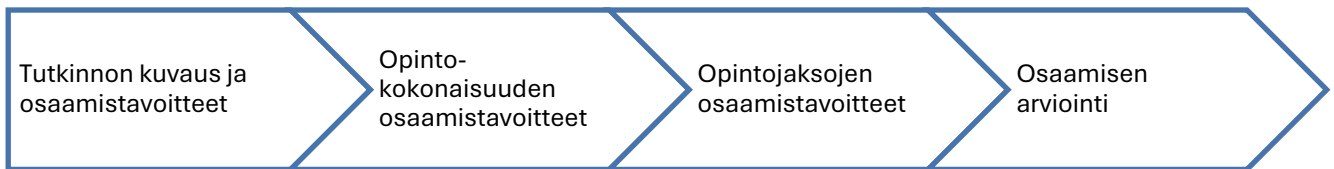
Jyväskylän ammattikorkeakoulun opetussuunnitelmat ovat osaamisperustaisia. Opiskelijan oppimisprosessi on keskiössä. Osaamisen kehittymistä koulutuksen aikana tukevat opintojen ohjaus ja osaamisen kehittymisen arviointi, mihin sisältyy myös oppimisen itsearviointi.

Jamkissa sovelletaan kansallista tutkintojen ja muun osaamisen viitekehyksestä (NQF) annettua lakia (93/2017) ja asetusta (120/2017) sekä eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen (EQF) mukaisia osaamisen tasokuvauksia. Ammattikorkeakoulututkinnon tuottamaa osaamista vastaa NQF/EQF taso on 6 (Liite 1). Opetussuunnitelmat kuvataan ECTS-järjestelmän mukaisesti (European Credit Transfer and Accumulation System).

Osaamisperustaisuus on opetussuunnitelman lähtökohta. Osaamisperustainen opetussuunnitelma tukee opiskelijan oppimista. Opiskelija tulee tietoiseksi osaamisesta, jota asiantuntijaksi kehittyminen edellyttää. Opetussuunnitelman perusteissa kuvataan AMK tutkinto-ohjelmien yhteiset osaamiset. Tutkinto-ohjelmassa saavutettava ydinosaaminen kuvataan kunkin tutkinto-ohjelman omassa opetussuunnitelmassa. Opetuksen suunnittelussa lähdetään liikkeelle ammattikorkeakoulututkintojen yhteisistä osaamisista sekä tutkintokohtaisista asiantuntijuuden ydinosaamisista ja niiden määrittelystä. Tutkinto-ohjelmissa ja osaamiskokonaisuuksissa on tärkeitä päästä yhteisymmärrykseen siitä, mitä osaamisella tarkoitetaan, jotta opetussuunnitelmatyössä kaikilla on yhteinen näkemys siitä, millaisia tavoitteita ja osaamisen kehittymistä opetussuunnitelman ja käytännön toteutuksen kautta tavoitellaan.

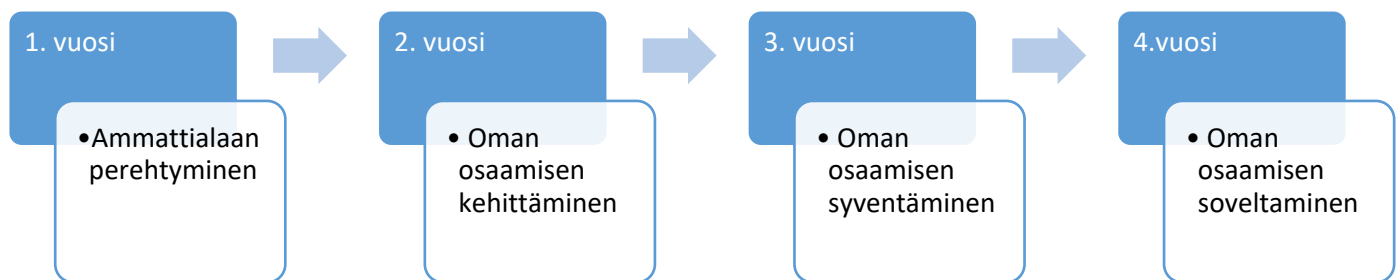
Osaamisella tarkoitetaan yksilön tietojen, taitojen ja asenteiden muodostamaa laajempaa osaamiskokonaisuutta. Tutkinto-ohjelmakohtaiset osaamiset kuvaavat asiantuntijuuden ydinosaamista, josta muodostuu opiskelijan ammatillisen asiantuntijuuden sekä tutkinnon ydin. Tutkinto-ohjelman ydinosaaminen laajenee ja syvenee vapaasti valittavien opintojen tuomalla täydentävällä osaamisella.

Tutkinto-ohjelman, opintokokonaisuuksien ja opintojaksojen osaamistavoitteet kuvataan tavoiteltavina oppimistuloksina (learning outcomes). Ne kuvaavat, millaista tietoa, taitoja ja asenteita opiskelijalla on tutkinnon suorittamisen jälkeen. Mitä opiskelija tietää, ymmärtää ja osaa tehdä oppimisprosessin tuloksena. Osaamisperustaisessa opetussuunnitelmassa oppimisen suunnittelu alkaa tutkinnon kuvauksesta ja osaamistavoitteista, kuten kuviossa 1 on kuvattu. Osaamistavoitteiden kuvaus etenee opintokokonaisuuksien ja opintojaksojen osaamistavoitteiden kuvaukseen. Osaamistavoitteet, oppimismenetelmät ja -ympäristöt sekä osaamisen arviointi ovat linjassa ja tukevat toisiaan. (Kuvio 1.)

Kuvio 1. Osaamistavoitteiden looginen eteneminen

Opintojen edetessä osaaminen kumuloituu siten, että tutkinto-ohjelmalle asetetut osaamistavoitteet saavutetaan valmistumisvaiheessa sekä yhteisen osaamisen että tutkintokohtaisen, asiantuntijuuden ydinosaamisen osalta (Kuvio 2.).

Kuvio 2. Osaamisen kumuloituminen

4.2 Ammattikorkeakoulututkintojen yhteiset osaamiset

Jamk on sitoutunut noudattamaan Arenen (2022) suositusta ammattikorkeakoulututkintojen yhteisistä kompetensseista. Nämä kuvataan liitteessä 2 AMK tutkintojen yhteisinä osaamisina, jotka jokainen tutkinnon suorittanut opiskelija saavuttaa opintojen aikana. ([Suositus ammattikorkeakoulujen yhteisistä kompetensseista ja niiden soveltamisesta 2022 - Arene](#))

Yhteiset osaamiset luovat perustan korkeakoulusivistykselle, työelämässä toimimiselle, yhteistyölle ja asiantuntijuuden kehittymiselle. Kaikissa Jyväskylän ammattikorkeakoulun AMK-tutkinto-ohjelmissa toteutettavat opinnot mahdollistavat sen, että opiskelijat saavuttavat nämä yhteiset osaamiset.

AMK-tutkintojen yhteiset osaamiset on kuvattu yksityiskohtaisemmin liitteessä 2. AMK-tutkintojen yhteisten osaamisten pääluokat ovat:

1. **Oppimaan oppiminen:**

Valmistuva opiskelija tunnistaa osaamisensa ja oppimistapojensa vahvuuksia ja kehityskohteita sekä hyödyntää oppimisessaan yhteisöllisyyden ja digitalisaation mahdollisuuksia.

2. **Työelämässä toimiminen:**

Valmistuva opiskelija omaa monipuoliset työelämävalmiudet ja osaa toimia alansa työyhteisöissä.

3. **Eettisyys:**

Valmistuva opiskelija toimii ammattialan eettisten periaatteiden ja arvojen mukaisesti huomioiden tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden periaatteet.

4. Kestävä kehitys:

Valmistuva opiskelija tuntee kestävän kehityksen periaatteet, edistää niiden toteutumista sekä toimii vastuullisesti ammatilaisena ja yhteiskunnan jäsenenä.

5. Kansainvälisyys ja monikulttuurisuus:

Valmistuva opiskelija osaa toimia monikulttuurisissa ja kansainvälisissä toimintaympäristöissä ja verkostoissa.

6. Ennakoiva kehittäminen:

Valmistuva opiskelija osaa kehittää oman alan tulevaisuutta ennakoivia ratkaisuja soveltaen olemassa olevaa tietoa sekä tutkimus- ja kehittämismenetelmiä.

4.3 AMK tutkinto-ohjelmien ydinosaaminen

AMK-tutkintojen ydinosaaminen kuvataan alan ammatillisena ydinosaamisena tutkinto-ohjelmakohtaisesti. AMK-tutkinto-ohjelmien ydinosaamiset ovat laajoja kokonaisuuksia, jotka muodostavat opiskelijan ammatillisen asiantuntijuuden sekä tutkinnon ytimen.

Tutkinnon ydinosaaminen pohjautuu ennakkointitietoon ja tulevaisuuden työelämän osaamistarpeisiin. Ydinosaamisen kuvausta valmistellaan yhteistyössä työelämän, sidosryhmäverkostojen ja opiskelijoiden kanssa. Tutkintokohtainen osaamisen kuvaaminen on myös yhteydessä kansallisiin tai kansainvälisiin säädöksiin tai akkreditointeihin liittyviin osaamisvaatimuksiin.

Akkreditoiduissa tutkinto-ohjelmissa noudatetaan sekä Arenen suosituksen mukaisia ammattikorkeakoulututkintojen yhteisiä osaamisia, että mahdollisia akkreditointikriteerien vaatimia osaamisia. Teknologian EUR-ACE akkreditointikriteereitä verrataan ammattikorkeakoulututkintojen yhteisiin osaamisiin. Mikäli AMK-tutkintojen yhteisistä osaamisista jokin jää puuttumaan EUR-ACE osaamisista, lisätään puuttuvan osaamisen osaamiskuvaus erillisenä osaamisena. Näin varmistetaan ammattikorkeakoulututkintojen yhteisten osaamisten saavuttaminen EUR-ACE akkreditoiduissa tutkinto-ohjelmissa.

Sairaanhoitajan (AMK) -koulutuksen tulee täyttää EU komission antaman delegoidun direktiivin (EU 2024/782) mukaiset yleissairaanhoitajan koulutuksen vähimmäisvaatimuksista, jolla muutetaan yleissairaanhoidosta vastaavan sairaanhoitajan koulutusta koskevan ammattipätevyysdirektiivin 2005/38/EU säännöksiä koulutuksen takaamien tietojen ja taitojen sekä direktiivin liitteen V sisältämien oppiaineiden osalta. (Liite 3.)

Fysioterapeuttien yhteiset koulutuspuitteet tulevat mukaan EU:n ammattipätevyysdirektiiviin. Fysioterapeuttien koulutuspuitteita koskeva EUn delegoitu säädös on tarkoitus antaa Q3/2026. Tämä tullaan huomioimaan opetussuunnitelmatyössä. ([Opetus- ja kulttuuriministeriön infotilaisuus fysioterapeuttikoulutusta järjestäville ammattikorkeakouluille: ammattipätevyysdirektiivin mukaiset fysioterapeuttien yhteiset koulutuspuitteet - OKM - Opetus- ja kulttuuriministeriö.](#))

Kätilökoulutuksen osalta vastaava delegoitu direktiivi on tulossa komissioltta vuoden 2026 alussa. OKM tiedottaa korkeakouluja direktiivin hyväksymisestä. Kätilön osaamisvaatimuksissa on huomioitava ammattipätevyyden tunnustamista koskevat EU direktiivit 2013/55/EU ja

2005/36/EU. Kättilökoulutus on muuttumassa erillisiin säännöksiin perustuvaksi koulutukseksi. Kättilökoulutusta koskeva muutos ammattikorkeakoululakiin on hyväksytty 29.5.2026. Laki tulee voimaan 1.8.2028 ja sitä sovelletaan opiskelijoihin, jotka aloittavat opintonsa 1.8.2028 tai sen jälkeen. Kättilökoulutuksen opetussuunnitelmaa ohjaa edellä mainittu EU direktiivi ja kansallinen opetussuunnitelmayhteistyö. Ammattipätevyyden tunnustamista koskevaan EU direktiiviin 2005/36/EU muuttamista koskevassa direktiivissä 2013/55/EU artiklaan 31 on lisätty kohta yleissairaanhoidosta vastaavan sairaanhoitajan muodollista pätevyyttä (formal qualifications) tarkentavista pätevyyksistä (competence), jotka ammattihenkilöllä tulee olla riippumatta siitä missä hän on koulutuksensa saanut (Liite 4).

4.4 Täydentävä osaaminen

Täydentävä osaaminen syventää ja/tai laajentaa opiskelijan ydinosaamista ja mahdollistaa opiskelijalle yksilöllisen osaamisprofiilin rakentamisen. Täydentävän osaamisen merkitys tutkimisissa kasvaa työelämän murroksen myötä ja työelämässä tarvittavan osaamisen muuttuessa yhä nopeammin.

Ammattikorkeakoululain (8 a §, 19.12.2017/941) mukaan opiskelija voi rakentaa laajan osan tutkinnostaan toisen korkeakoulun tarjonnasta osaksi omaa tutkintoaan. Tämä edellyttää sitä, että korkeakoulujen välisestä yhteistyöstä on sovittu erillisillä yhteistyösopimuksilla (ristiinopiskelu) ja että opinnot on sovitettu Jamkissa opiskelijan henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan. Jyväskylän korkeakoulut konsortiossa valmistellaan ristiinopiskelutarjontaan sopivia opintojaksia.

Täydentävää osaamista opiskelija hankkii vapaasti valittavista opinnoista. Täydentävä osaaminen voi rakentua koulutusalojen rajoja ylittävistä monialaista opinnoista, JAMKOn opintotarjonnasta, yhteisistä yrittäjyysopinnoista, muualla suoritettavista opinnoista, kuten Jyväskylän yliopiston -opintotarjonnasta sekä kotimaisissa että ulkomaisissa korkeakouluissa suoritettavista opinnoista, kuten Eurooppa yliopistoallianssi E³UDRES²:in opintotarjonnasta yhteistyösopimusten mukaisesti.

5 Opetussuunnitelman modulaarinen rakenne

Modulaarinen opetussuunnitelma mahdollistaa yksilölliset opintopolut sekä tutkintokoulutuksessa että jatkuvassa oppimisessa. Tutkinto-ohjelma rakentuu osaamisperusteisista opintokokonaisuuksista, jotka muodostuvat kahdesta tai useammasta opintojaksoista. Opintokokonaisuuden suositeltu laajuus on vähintään 15 opintopistettä ja opintojakson laajuus on pääsääntöisesti 5 opintopistettä. Tämä tarkoittaa sitä, että valtaosa opintojaksoista on vähintään 5 opintopistettä. Perustellusta syystä voidaan poiketa tästä yleisohjeesta. Kieli- ja viestintäopinnot voivat olla alle 5 opintopistettä.

Opiskelija voi saavuttaa opintokokonaisuuden osaamistavoitteet suorittamalla Jamkin tarjoamia opintojaksoja, sisällyttämällä toisessa korkeakoulussa suorittamia opintoja tai osoittamalla erilaisin näytöin muulla tavoin hankkimansa vastaavan osaamisen (AHOT). Jos opiskelijalla ei ole tarvetta opintojen hyväksilukuun tai muulla tavoin hankitun osaamisen

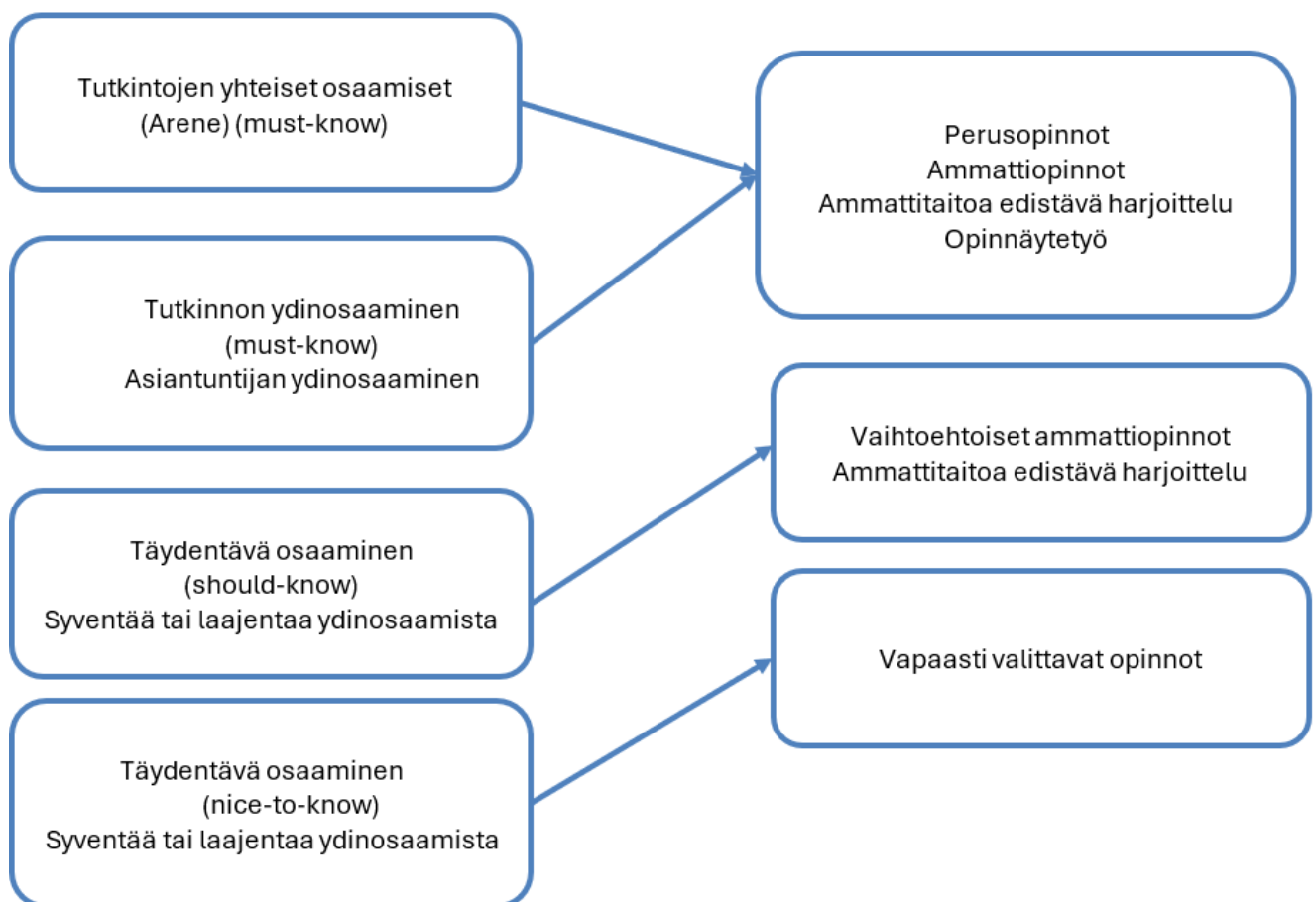
tunnistamiseen ja tunnustamiseen, hän suorittaa opintokokonaisuuteen kuuluvat Jamkin opintojaksot henkilökohtaisen opiskelusuunnitelmansa mukaisesti.

6 AMK tutkinto-ohjelman opinnot

6.1 AMK tutkinto-ohjelman rakenne

Ammattikorkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin kuuluu (A 1129/2014, 2 §):

- Perusopinnot
- Ammattiopinnot
- Vapaasti valittavia opintoja
- Ammattitaitoa edistävää harjoittelua vähintään 30 op.
Sairaanhoitajan (AMK) -tutkinto-ohjelmaan sisältyy ammattitaitoa edistävää harjoittelua EU direktiivin mukaisesti autenttisisissa työympäristöissä vähintään puolet koulutuksen vähimmäiskestosta, mikä on vähintään kolme vuotta tai 4 600 tuntia (EU direktiivi 2005/36/EU, 31 artikla, kohta 3).
- Opinnäytetyö

Kuvio 3. AMK tutkinnon osaamisten suhde amk-asetuksen (1129/2014, 2 §) mukaiseen opintojen rakenteeseen

6.2 AMK tutkinto-ohjelmien yhteiset opinnot

Kaikissa Jyväskylän ammattikorkeakoulun AMK- tutkinto-ohjelmissa toteutettavat yhteiset opinnot luovat osaltaan perustan korkeakoulusivistykselle, työelämässä toimimiselle, yhteistyölle ja asiantuntijuuden kehittymiselle. Yhteiset opinnot kiinnittyvät tutkinto-ohjelmien yhteisiin osaamiseen (ks. liitetaulukko 3). Yhteisten opintojen kokonaisuus on käsitelty koulutuksen johtoryhmässä 9.4.2026.

AMK tutkinto-ohjelmien opiskelijoiden HOPSiin sisältyvät seuraavat yhteiset opinnot:

TYÖELÄMÄVALMIUDET 14 op

- Minä korkeakouluopiskelijana (2 op)
- Urasuunnittelu- ja työelämätaidot (2 op)
- ”Digitaalinen työympäristö” ICT-valmiudet opintojakson uudelleen muotoilu (5 op)
- Työelämän kehittäminen ja tutkimus (5 op), kehittämis- ja tutkimustoiminta opintojakson uudelleen muotoilu huomioiden konserniyhteistyö muun muassa menetelmäopintojen osalta. Sairaanhoidaja (AMK) tutkinto-ohjelmassa huomioitava EU direktiivin muutos koulutuksessa hankittaviin tietoihin ja taitoihin näyttöön perustuvan hoitotyön käytännöstä ja tutkimuksesta (liite 3. EU direktiivin muutos 2024/782/EU).

KIELET JA VIESTINTÄ 11 op; englanninkielisissä ohjelmissa (9–15 op)

- Kieli- ja viestintäopintojen uudistaminen huomioiden konserniyhteistyö.
- Suomen kielen opintojen riittävä tarjonta ulkomaalaistaustaisille opiskelijoille englanninkielisissä tutkinto-ohjelmissa.
- TOKASA-toiminnallisesti kaksikielisten tutkinto-ohjelmien mahdollinen laajentaminen sairaanhoitajakoulutuksesta muille aloille.

INNOVAATIO- JA YRITTÄJYYSOPINNOT 11 op

- InnoFlash (2 op), 1. lukuvuosi
- Kestävän kehityksen perusteet (1 op), 1. lukuvuosi
- Yrittäjyys (3 op), 2. lukuvuosi
- Työelämäprojekti (5 op) 2. tai 3. lukuvuosi

OPINNÄYTETYÖ (15 op)

- Opinnäytetyön prosessia jäsentävien opintojaksojen uudelleen muotoilu.
- Kypsyysnäyte

VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT

- AMK-tutkinto-ohjelmien opetussuunnitelmat sisältävät täydentävää osaamista tuottavia vapaasti valittavia opintoja vähintään 10 op.
EU direktiivin (2005/36/EU; 2013/55/EU) säätelemässä sairaanhoitaja (AMK) tutkinto-opetussuunnitelmassa vapaasti valittavia opintoja on vähintään 5 op, koska EU direktiivi säätää ammatillisten teoriaopintojen osuudeksi vähintään kolmasosan koulutuksen vähimmäiskestosta, mikä direktiivissä on määritelty vähintään 3 vuotta tai 4600 tuntia.
- Opiskelijaa ohjataan valitsemaan muiden korkeakoulujen tarjonnasta osaamistaan

täydentäviä opintoja, jotka voidaan sisällyttää vapaasti valittaviin opintoihin.

- Jamkin omaa vapaasti valittavien tarjontaa pyritään vähentämään.

7 Ohjaus ja arviointi

Opintojen joustavaa etenemistä tukevat koko opiskeluajan monipuoliset ja systemaattiset tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut, sekä jatkuvaan, kehittävään arviointiin perustuva henkilökohtainen opiskelusuunnitelma (HOPS). Opiskelua ja opiskelijoita tukevat palvelut on kuvattu Opiskelijalle-sivustolla sekä pedagogisissa ja ohjauksen periaatteissa ([Säännöt ja periaatteet | Jamk](#))

Jamkin opintojen ohjauksen tavoitteena on, että opiskelija saa tarpeensa mukaista ohjausta suorittaakseen tutkinnon tavoiteajassa. Tavoitteena on hyvinvoiva ja ammattinsa osaava yksilö, joka työllistyy koulutustaan vastaavaan tehtävään. Opiskelijalla on oikeus opintojen ohjaukseen koko opintojensa ajan. Opiskelijan velvollisuus on ottaa vastuu opintojensa edistymisestä ja osallistua opintojen ohjaukseen. Jamkin koko opintojen ohjausjärjestelmä toimijoinen on kuvattu erillisessä dokumentissa, joka löytyy Opiskelijalle-sivustolta ([Opintojen ohjaus ja ohjauksen toimijat | Jamk](#)).

Opiskelijoiden henkilökohtainen opiskelusuunnitelma (HOPS) pohjautuu osaamisen kehittämisen ja uravision mukaisiin tavoitteisiin. Opiskelijalla on oikeus saada sekä henkilökohtaista että ryhmäohjausta valintoihinsa opettajatutoreilta. Opiskelija päivittää henkilökohtaista opiskelusuunnitelmaansa opintojen edetessä, mikä mahdollistaa ristiinopiskelun ja ulkomailla tehtävät opinnot. Opintojen suunnittelussa huomioidaan myös mahdolliset opinnot Jyväskylän korkeakoulut -konsernin tarjonnasta tai Eurooppa yliopistoallianssi E³UDRES²:in opintotarjonnasta. Opettajatutorilta ja opinto-ohjaajilta saa apua opintojen suunnitteluun, mikäli uravisiassa tulee esille kiinnostus tutkimukseen ja mahdollisiin jatko-opintoihin yliopistosektorilla.

Oppimisen arviointi on osaamistavoitteisiin pohjautuvaa, laadullista, kriteeriperusteista ja siinä opiskelijan itsearvioinnilla on tärkeä rooli. Opintosuoritusten arvioinnin periaatteet ja käytännöt on kuvattu tutkintosäännössä (§21) ([Säännöt ja periaatteet | Jamk](#)). Opintojaksojen osaamisperusteiset arviointikriteerit on kuvattu opintojaksokuvauksissa ja arviointimenetelmät opintojaksojen toteutuskuvauksissa.

OPS käsikirjassa on kuvattu tarkemmin osaamisperustaista arviointia. ([Osaamisperustaisuus, modulaarisuus ja arviointi - Ops-käsikirja.](#))

8 Opetussuunnitelman laadinta

Tutkinto-ohjelmien opetussuunnitelmatyön lähtökohtana on opiskelijan oppimisprosessin tukeminen, joka on huomioitu opintokokonaisuuksien suunnittelussa ja arvioinnin rakentamisessa. Opetussuunnitelmat laaditaan ECTS-periaatteiden mukaisesti.

Jokainen tutkinto-ohjelma tukee Jamkin strategiassa 2035 sekä OKM:n ja Jamkin välisessä sopimuksessa 2025-2028 määriteltyjen tavoitteiden toteutumista omassa toimintaympäristössään ja sidosryhmätyössään. Tutkinto-ohjelmien suunnittelussa hyödynnetään alueellista ja kansallista ennakointitietoa. Tutkinto-ohjelman opetussuunnitelman laadinnassa ja toteutuksessa noudatetaan laatu- ja toiminnanohjaus käsikirjassa kuvattuja toimintatapoja.

Lähteet

Ammattikorkeakoululaki 932/2014. [Ammattikorkeakoululaki | 932/2014 | Lainsäädäntö | Finlex](#).

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/36/EY, ammattipätevyyden tunnustamisesta. [Directive - 2005/36 - EN - EUR-Lex](#).

[Kestävä, vastuullinen ja hiilineutraali ammattikorkeakoulu - Ammattikorkeakoulujen kestävän kehityksen ja vastuullisuuden ohjelma - Arene](#)

Komission delegoitu direktiivi (EU) 2024/785, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin muuttamisesta yleissairaanhoidosta vastaavan sairaanhoitajan, hammaslääkärin japroviisorin ammattien koulutusta koskevien vähimmäisvaatimusten osalta. [Delegated directive - 2024/782 - EN - EUR-Lex](#).

Laki ammattikorkeakoululain muuttamisesta 467/2026. [Laki ammattikorkeakoululain muuttamisesta | 467/2026 | Suomen säädöskokoelma | Finlex](#).

[Opetus- ja kulttuuriministeriön infotilaisuus fysioterapeuttikoulutusta järjestäville ammattikorkeakouluille: ammattipätevyysdirektiivin mukaiset fysioterapeuttien yhteiset koulutuspuitteet - OKM - Opetus- ja kulttuuriministeriö](#)

[Pedagogiset periaatteet](#)

[Sivistyksestä suunta Suomelle: Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio 2040.](#)

VN asetus ammattikorkeakouluista 1129/2014. [Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista | 1129/2014 | Lainsäädäntö | Finlex](#).

Liitteet

Liite 1. Tutkintojen viitekehysten osaamistason kuvaukset tasolla NQF6/EQF6

Kansallinen tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehys (NQF6) Osaamistasokuvaukset	Eurooppalainen tutkintojen viitekehys (EQF6) Osaamistasokuvaukset
- Hallitsee laaja-alaiset ja edistyneet oman alansa tiedot, joihin liittyy teorioiden, keskeisten käsitteiden, menetelmien ja periaatteiden kriittinen ymmärtäminen ja arvioiminen. - Ymmärtää ammatillisten tehtäväalueiden ja/tai tieteenalojen kattavuuden ja rajat. - Hallitsee edistyneet kognitiiviset ja käytännön taidot, jotka osoittavat asioiden hallintaa, kykyä soveltaa ja kykyä luoviin ratkaisuihin ja toteutuksiin, joita vaaditaan erikoistuneella ammatti-, tieteen- tai taiteenalalla monimutkaisten tai ennakoimattomien ongelmien ratkaisemiseksi. - Työskentelee itsenäisesti alan asiantuntijatehtävissä ja kansainvälisessä yhteistyössä tai toimii yrittäjänä. - Johtaa monimutkaisia ammatillisia toimia tai hankkeita. - Kykenee päätöksentekoon ennakoimattomissa toimintaympäristöissä. - Vastaa oman osaamisensa arvioinnin ja kehittämisen lisäksi yksittäisten henkilöiden ja ryhmien kehityksestä. - Valmius elinikäiseen oppimiseen. - Toimii erilaisten ihmisten kanssa opiskelu- ja työyhteisössä sekä muissa ryhmissä ja verkostoissa huomioiden yhteisölliset ja eettiset näkökulmat. - Viestii hyvin suullisesti ja kirjallisesti sekä alan että alan ulkopuoliselle yleisölle äidinkielellään. - Viestii ja on vuorovaikutuksessa toisella kotimaisella kielellä sekä kykenee kansainväliseen viestintään ja vuorovaikutukseen omalla alallaan ainakin yhdellä vieraalla kielellä.	- Edistyneet työ- tai opintoalan tiedot, joihin liittyy teorioiden ja periaatteiden kriittinen ymmärtäminen. - Edistyneet taidot, jotka osoittavat asioiden hallintaa ja kykyä innovaatioihin ja joita vaaditaan erikoistuneella työ- tai opintoalalla monimutkaisten tai ennakoimattomien ongelmien ratkaisemiseen. - Monimutkaisten teknisten tai ammatillisten toimien tai hankkeiden johtaminen ja vastuun ottaminen päätöksenteosta ennakoimattomissa työ- tai opintoympäristöissä. - Vastuun ottaminen yksittäisten henkilöiden ja ryhmien ammatillisesta kehityksestä. Eurooppalaisen korkeakoulutusalueen viitekehys: Ensimmäisen syklin tutkinto myönnetään opiskelijalle, joka - on osoittanut, että hänellä on toisen asteen yleissivistävään koulutukseen perustuvalla opintoalalla tiedot ja ymmärtämys, jotka perustuvat pääosin syventävää tietoa tarjoaviin oppikirjoihin mutta jossain määrin myös alan uusimpaan tutkimukseen. - osaa soveltaa tietojaan ja ymmärtämystään asiantuntevasti ja jonka osaamiselle on leimallista perusteltu ja pitävä argumentointi ja ongelmanratkaisu oman alan kysymyksissä. - osaa kerätä ja tulkita (lähinnä oman alansa) relevanttia tietoa ja tehdä päätelmiä sekä pohtia niiden yhteiskunnallisia, tieteellisiä tai eettisiä näkökohtia. - osaa välittää tietoja, ideoita, ongelmia ja ratkaisuja sekä asiantuntijoille että maallikoille. - on hankkinut valmiudet suhteellisen itsenäisiin jatko-opintoihin.

Liite 2. AMK tutkintojen yhteiset osaamiset (ARENEn suositus 2022)

Yhteiset osaamiset	Ammattikorkeakoulututkinto (AMK, NQF/EQF6)
1. Oppimaan oppiminen	Valmistuva opiskelija tunnistaa osaamisensa ja oppimistapojensa vahvuuksia ja kehityskohteita sekä hyödyntää oppimisessaan yhteisöllisyyden ja digitalisaation mahdollisuuksia. - arvioi ja kehittää osaamistaan ja oppimistapojaan erilaisissa oppimisympäristöissä. - osaa hankkia, kriittisesti arvioida sekä tarkoituksenmukaisesti soveltaa oman alansa kansallista ja kansainvälistä tietoperustaa ja käytäntöjä. - ottaa vastuuta myös ryhmän oppimisesta ja opitun jakamisesta.
2. Työelämässä toimiminen	Valmistuva opiskelija omaa monipuoliset työelämävalmiudet ja osaa toimia alansa työyhteisöissä. - osaa toimia rakentavasti työyhteisössä ja edistää omaa ja työyhteisön hyvinvointia. - osaa toimia ammatillisesti työelämän viestintä- ja vuorovaikutustilanteissa. - hyödyntää teknologian ja digitalisaation tuomia mahdollisuuksia omassa työssään. - ymmärtää muuttuvan työelämän kompleksisuuden ja omaa resilienssiä muuttuvissa työelämän tilanteissa. - omaa valmiudet yrittäjämäiseen toimintatapaan.
3. Eettisyys	Valmistuva opiskelija toimii ammattialan eettisten periaatteiden ja arvojen mukaisesti huomioiden tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden periaatteet. - kykenee vastaamaan omasta toiminnastaan ja sen seurauksista ja reflektoi- maan niitä alansa ammattieettisten periaatteiden ja arvojen mukaisesti. - ottaa toiset huomioon ja edistää tasa- arvoisuutta ja yhdenvertaisuutta. - huomioi toiminnassaan moninaisuuden ja saavutettavuuden toteutumista. - ymmärtää hyvän tieteellisen käytännön periaatteet ja toimii niiden mukaisesti. - kykenee eettisiin arvoihin perustuvaan yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen.

4. Kestävä kehitys	Valmistuva opiskelija tuntee kestävän kehityksen periaatteet, edistää niiden toteutumista sekä toimii vastuullisesti ammattilaisena ja yhteiskunnan jäsenenä. - osaa käyttää omaan alaansa liittyvää tietoa kestävien ratkaisujen ja toimintamallien etsimiseen, käyttöönottamiseen ja vakiinnuttamiseen. - ymmärtää kestävyysshaasteita, niiden keskinäisiä riippuvuuksia sekä asioiden ja ongelmien monia näkökulmia.
5. Kansainvälisyys ja monikulttuurisuus	Valmistuva opiskelija osaa toimia monikulttuurisissa ja kansainvälisissä toimintaympäristöissä ja verkostoissa. - tuntee oman kulttuuritaustansa vaikutuksia toimintaansa ja osaa kehittää monikulttuurisuutta huomioivia toimintatapoja työyhteisössään. - osaa seurata ja hyödyntää oman alansa kansainvälistä kehitystä työssään. - kykenee kansainväliseen viestintään työtehtävissään
6. Ennakoiva kehittäminen	Valmistuva opiskelija osaa kehittää oman alan tulevaisuutta ennakoivia ratkaisuja soveltaen olemassa olevaa tietoa sekä tutkimus- ja kehittämismenetelmiä. - ratkaisee ongelmatilanteita luovasti ja uudistaa toimintatapoja yhdessä muiden kanssa. - osaa työskennellä projekteissa yhteistyössä eri alojen toimijoiden kanssa. - osaa soveltaa kehittämisessä alan olemassa olevaa tietoa ja hyödyntää tutkimus- ja kehittämismenetelmiä. - osaa etsiä asiakaslähtöisiä, kestäviä ja taloudellisesti kannattavia ratkaisuja oman alansa tulevaisuutta ennakoiden.

Liite 3. Sairaanhoidaja (AMK) -koulutusta ohjaavan direktiivin (2005/36/EU) muutokset 2024 annetun generatiivisen direktiivin (2024/782/EU) mukaan

”Muutetaan direktiivi 2005/36/EY seuraavasti:

1) Korvataan 31 artiklan 6 kohta seuraavasti:

”6. Yleissairaanhoidosta vastaavan sairaanhoidajan koulutuksella on taattava, että asianomainen ammattihenkilö on hankkinut seuraavat tiedot ja taidot:

a) laajat tiedot yleissairaanhoidon perustana olevista tieteenaloista, mukaan luettuina riittävät tiedot terveen ja sairaan ihmisen rakenteesta, fysiologiasta ja käyttäytymisestä sekä ihmisen terveydentilan ja fyysisen ja sosiaalisen ympäristön välisestä yhteydestä;

b) tietous ammatin luonteesta ja ammattietiikasta sekä terveyden- ja sairaanhoidon yleisperiaatteista;

c) riittävä kliininen kokemus; tällainen koulutuksellisen arvon mukaan valittava kokemus on hankittava ammattitaitoisen hoitohenkilökunnan valvonnassa ja sellaisissa yksiköissä, joissa on riittävästi ammattihenkilöstöä ja asianmukaiset apuvälineet potilashoitoa varten;

d) kyky osallistua hoitohenkilökunnan käytännön koulutukseen ja kokemusta työskentelystä tällaisen henkilökunnan ja muissa terveysalan ammateissa toimivien kanssa;

e) kyky tarjota yksilöllistä sairaanhoitoa ja lisätä potilaiden, sukulaisten ja muiden asiaankuuluvien henkilöiden vaikutusmahdollisuuksia itsehoidon ja terveellisten elintapojen osalta;

f) kyky kehittää tehokasta johtajuutta ja päätöksentekotaitoja;

g) tietous terveydenhuoltoon ja sairaanhoidon menetelmiin liittyvistä teknisistä innovaatioista.”

Muutetaan liite V seuraavasti:

1) Korvataan 5.2.1 kohta seuraavasti:

”5.2.1 Yleissairaanhoidosta vastaavan sairaanhoitajan koulutusohjelma

Yleissairaanhoidosta vastaavan sairaanhoitajan koulutuksesta annettavaan asiakirjaan johtavan koulutusohjelman on sisällettävä seuraavat kaksi osaa.

A. Teoreettinen opetus

a. Sairaanhoito:

- *terveyden- ja sairaanhoidon luonne, etiikka ja yleisperiaatteet, mukaan lukien yksilökeskeisen hoidon teorit*
- *sairanhoidon periaatteet ja:*
- *yleislääketiede ja lääketieteen erikoisalat*
- *yleiskirurgia ja kirurgian erikoisalat*
- *lastenhoito ja lastentaudit*
- *äitiyshuolto*
- *mielenterveys ja psykiatria*
- *vanhusten hoito ja geriatria*
- *näyttöön perustuva hoitokäytäntö ja tutkimus*

b. Yleiset terveystieteet:

- *anatomia ja fysiologia*
- *patologia*
- *bakteriologia, virologia ja parasitologia*
- *biofysiikka, biokemia ja radiologia*
- *ravitsemusoppi*
- *hygienia:*
- *sairauksien ehkäisy*
- *terveyskasvatus*
- *farmakologia*

c. Yhteiskuntatieteet:

- *sosiologia*
- *psykologia*
- *hallinnon ja hallinnoinnin periaatteet*
- *opetuksen periaatteet*
- *sosiaali- ja terveyslainsäädäntö*
- *sairaanhoitoon liittyvät oikeudelliset kysymykset*

d. Tiede ja teknologia:

- *sähköinen terveydenhuolto*

B. Kliininen opetus

- *Sairaanhoito ja:*
 - *yleislääketiede ja lääketieteen erikoisalat*
 - *yleiskirurgia ja kirurgian erikoisalat*
 - *lastenhoito ja lastentaudit*
 - *äitiyshuolto*
 - *mielenterveys ja psykiatria*
 - *vanhusten hoito ja geriatria*
 - *sairaanhoito yhteisöissä*
 - *yksilökeskeinen lähestymistapa*
- *Tiede ja teknologia:*
 - *sähköinen terveydenhuolto*

Yhtä tai useampia näistä oppiaineista voidaan opettaa muiden aineiden osana tai niiden yhteydessä.

Teoreettisen opetuksen on oltava tasapainossa ja sovitettu yhteen kliinisen opetuksen kanssa niin, että opiskelijalla on mahdollisuus asianmukaisella tavalla hankkia tässä liitteessä tarkoitetut tiedot ja taidot.”

Liite 4. Yleissairaanhoidosta vastaavan sairaanhoitajan muodollinen pätevyys

Ammattipätevyyden tunnustamista koskevan EU direktiivin 2005/36/EU muutokset on kirjattu EU direktiiviin 2013/55/EU. EU direktiivin 2005/36/EU artiklaan 31, mikä koskee yleissairaanhoidosta vastaavan sairaanhoitajan koulutusta, on tehty useita muutoksia. Artiklaan 31 on lisätty kohta 7, jossa kuvataan yleissairaanhoidosta vastaavan sairaanhoitajan muodollisen pätevyyden olevan osoitus ammattihenkilön valmiuksista soveltaa ainakin seuraavia pätevyyskäsitteitä (7 a) – 7 h)) riippumatta siitä missä hän on koulutuksensa saanut.

”7 a) pätevyys määrittää itsenäisesti tarpeelliset hoitotoimenpiteet ajantasaista teoreettista ja kliinistä tietoa käyttäen sekä suunnitella, organisoida ja toteuttaa hoitotoimenpiteitä potilashoidon yhteydessä 6 kohdan a, b ja c alakohdan mukaisten hankittujen tietojen ja taitojen perusteella;

6 a) laajat tiedot yleissairaanhoidon perustan olevista tieteenaloista, mukaan luettuina riittävät tiedot terveen ja sairaan ihmisen rakenteesta, fysiologiasta ja käyttäytymisestä sekä ihmisen terveydentilan ja fyysisen ja sosiaalisen ympäristön välisestä yhteydestä;

6 b) tietous ammatin luonteesta ja ammattietiikasta sekä terveyden- ja sairaanhoidon yleisperiaatteista;

6 c) riittävä kliininen kokemus; tällainen koulutuksellisen arvon mukaan valittava kokemus on hankittava ammattitaitoisen hoitohenkilökunnan valvonnassa ja sellaisissa yksiköissä, joissa on riittävästi ammattihenkilöstöä ja asianmukaiset apuvälineet potilashoitoa varten;

7 b) pätevyys työskennellä tehokkaasti yhdessä muiden terveysalan toimijoiden kanssa, mukaan lukien osallistuminen hoitohenkilökunnan käytännön koulutukseen, 6 kohdan d ja e alakohdan mukaisten hankittujen tietojen ja taitojen perusteella;

6 d) kyky osallistua hoitohenkilökunnan käytännön koulutukseen ja kokemus työskentelestä tällaisen henkilökunnan kanssa;

6 e) kokemus työskentelestä yhdessä muissa terveysalan ammattihenkilöiden toimivien kanssa.;

7 c) pätevyys rohkaista henkilöitä, perheitä ja ryhmiä terveellisiin elintapoihin ja itsensä hoitamiseen 6 kohdan a ja b alakohdan mukaisten hankittujen tietojen ja taitojen perusteella;

7 d) pätevyys aloittaa itsenäisesti välittömät pelastustoimet sekä toteuttaa toimenpiteitä kriisi- ja katastrofitilanteissa;

7 e) pätevyys antaa itsenäisesti neuvoja, tietoja ja tukea hoitoa tarvitseville henkilöille ja heidän läheisilleen;

7 f) pätevyys varmistaa itsenäisesti sairaanhoidon laatu ja arviointi;

7 g) pätevyys toteuttaa kattavaa ammatillista viestintää ja tehdä yhteistyötä muissa terveysalan ammattihenkilöiden toimivien kanssa;

7 h) pätevyys analysoida hoidon laatua parantaakseen omaa työsuoritustaan yleissairaanhoidosta vastaavana sairaanhoitajana.”.